

**Odborné stanovisko
hlavného kontrolóra obce k Návrhu záverečného účtu
obce Letanovce za rok 2015**

Odborné stanovisko k Návrhu záverečného účtu obce Letanovce za rok 2015 predkladám v zmysle § 18 f ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého a zverejneného Návrhu záverečného účtu obce Letanovce za rok 2015.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k Návrhu záverečného účtu.

- B.** V odbornom stanovisku vychádzam z posúdenia návrhu na základe dvoch hľadísk:
1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu.
 2. Metodická správnosť predbežného návrhu záverečného účtu.

1. Zákonnosť predloženého Návrhu záverečného účtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti obce.

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli dňa 8.6.2016 a bude zverejnený do 28.6.2016, čím bude splnená zákonom stanovená povinnosť obce podľa § 9, ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16, ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

1.3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce.

V zmysle § 16, ods., 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s ustanovením § 9, ods. 4 zákona o obecnom zriadení individuálna ročná účtovná závierka k 31.12.2015 do doby spracovania tohto stanoviska nebola overená audítorom. Správa audítora pre štatutárny orgán bude predložená na rokovanie OZ v Letanovciach po jej spracovaní a doručení.

2. Metodická správnosť predloženého Návrhu záverečného účtu.

Predložený Návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade s § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa § 10, ods. 3 tohto zákona v nasledovnom členení:

- údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov v členení podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, vrátane usporiadania vzťahov obce

k štátnemu rozpočtu, iným obciam a ostatným právnickým osobám, vrátane návrhu na usporiadanie výsledku hospodárenia – prebytku za rok 2015,

- hospodárenie fondov - tvorba a použitie rezervného a sociálneho fondu v roku 2015,
- bilancia aktív a pasív k 31.12.2015,
- prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2015,
- poskytnuté dotácie z rozpočtu obce v roku 2015,
- podnikateľská činnosť obce,
- hodnotenie plnenia programov obce k 31.12.2015.

B. Spracovanie záverečného účtu.

Pri spracovaní záverečného účtu obce bol dodržaný postup podľa § 16, ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V zákonnej lehote po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu obce.

Návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16, ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh záverečného účtu neobsahuje tieto údaje:

- údaje o hospodárení príspevkových organizácií – obec nemá zriadené príspevkové organizácie,
- prehľad o poskytnutých zárukách – obec v roku 2015 neposkytla záruky,
- údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti - obec nevykonáva podnikateľskú činnosť.

1. Údaje o plnení rozpočtu

Rozpočet obce na rok 2015 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 12.11.2014 uznesením č. 123/11/2014 ako vyrovnaný rozpočet, pričom bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet bol schválený ako schodkový a finančné operácie tiež ako schodkové. Rozpočet obce má byť v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcie obce. Viacročný rozpočet slúži ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov.

Schválený rozpočet na rok 2015 bol upravovaný v priebehu rozpočtového roka 2015 podľa dostupných informácií 13 x a to formou rozpočtových opatrení schválených starostom a obecným zastupiteľstvom.

Z dostupných materiálov nebolo možné kvalifikovane posúdiť zmeny rozpočtu, nakoľko zodpovedný zamestnanec nevedol evidenciu rozpočtových opatrení .

Po vykonaní uvedených zmien rozpočtu na rok 2015 bol celkový rozpočet vyrovnaný, s tým, že bežný rozpočet bol prebytkový, kapitálový rozpočet schodkový s finančné operácie prebytkové.

V súvislosti s rozsahom vykonaných zmien rozpočtu na strane príjmov aj výdavkov poukazujem na nekvalifikovaný prístup pri spracovaní a schvaľovaní rozpočtu obce na rok 2015 a to aj s prihliadnutím na zvýšenie príjmov a výdavkov nerozpočtovaných.

Finančné usporiadanie finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a iným právnickým osobám

1. Obec Letanovce k 31.12.2015 mala usporiadané všetky finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu okrem sumy 197,53 € - nedočerpané prostriedky na predškolskú výchovu, ktoré boli vyčerpané v roku 2016.
Finančné vzťahy so štátnym rozpočtom v rozpočtovom roku 2015 mala z titulu preneseného výkonu štátnej správy na úseku životného prostredia, cestnej dopravy, evidencie obyvateľstva, predškolskej výchovy v MŠ, hmotnej núdze žiakov, konania referenda, terénnej sociálnej práce, poskytnutia príspevkov na podporu zamestnanosti, poberania sociálnych dávok ako náhradný príjemca, riešenie záškoláctva, podpory výchovy k plneniu školských povinností a výchovy k stravovacími návykmi dieťaťa a skladníka CO.
2. Obec nemá zriadené ani založené právnické osoby .
3. V roku 2015 obec mala finančné vzťahy s inými obcami z titulu financovania spoločného stavebného úradu a poskytnutia dotácie na záujmovú činnosť detí s trvalým pobytom na území obce Letanovce.
4. V roku 2015 obec nemala finančné vzťahy s Košickým samosprávnym krajom ani štátnymi fondmi.

Hospodárenie obce za rozpočtové obdobie roka 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov položky	Skutočné čerpanie
Príjmy rozpočtu obce, z toho	1 335.500,63
bežné príjmy	1 211.193,92
kapitálové príjmy	9.200,00
finančné operácie príjmové	115.106,71
Výdavky rozpočtu obce, z toho	1 186.647,41

bežné výdavky	999.138,51
kapitálové výdavky	144.628,31
finančné operácie výdavkové	42.880,59
Výsledok hospodárenia celkom – prebytok, z toho	+148.853,22
bežný rozpočet -prebytok	+212.055,41
kapitálový rozpočet - schodok	-135.428,31
Rozdiel vo finančných operáciách – schodok	+72.226,12

Čerpanie rozpočtu

Rozpočet celkove

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Príjmy celkove	693.800,04	1 314.571,08	1 335.500,63
Výdavky celkove	693.800,04	1 314.571,08	1 186.647,41
Hospodárenie obce:	0,00	0,00	+148.853,22

Bežný rozpočet

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Bežné príjmy	693.800,04	1 190.264,37	1 211.193,92
Bežné výdavky	594.806,49	1 044.895,02	999.138,51
Hospodárenie obce:	+98.993,55	+145.369,35	+212.055,41

Kapitálový rozpočet

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Kapitálové príjmy	0,00	9.200,00	9.200,00
Kapitálové výdavky obce	70.013,55	224.721,06	144.628,31

Hospodárenie obce:	-70.013,55	-215.521,06	-135.428,31
---------------------------	------------	-------------	-------------

Finančné operácie

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu
Príjmové finančné operácie	0,00	115.106,71	115.106,71
Výdavkové finančné operácie	28.980,00	44.955,00	42.880,59
Rozdiel finančných operácií	-28.980,00	+70.151,71	+72.226,12

2. Hospodárenie fondov

Rezervný fond obec vytvára v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tvorí sa zo zostatku za predchádzajúce obdobia a z prebytku hospodárenia obce za príslušný rozpočtový rok vo výške minimálne 10 % z prebytku rozpočtu. Vzhľadom na skutočnosť, že obec nemá zriadený iný peňažný fond, celý prebytok hospodárenia za príslušný rozpočtový rok sa použije na tvorbu rezervného fondu. Obec vedie rezervný fond na osobitnom účte v peňažnom ústave. O jeho tvorbe a použití rozhoduje výhradne obecné zastupiteľstvo.

Stav rezervného fondu k 1.1.2015 bol nulový, z dôvodu, že pri vysporiadaní hospodárenia obce za predchádzajúce rozpočtové obdobia obec nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a netvorila rezervný fond a celý prebytok hospodárenia bol ponechaný na prevádzkovom účte.

Tvorba rezervného fondu v roku 2015 bola z výsledku hospodárenia obce – prebytku za rok 2014 vo výške **40.392,94 €**.

V priebehu roka 2015 neboli z rezervného fondu použité žiadne prostriedky a k 31.12.2015 bol zostatok na rezervnom fonde **40.392,94 €**.

Sociálny fond bol tvorený zostatkom z predchádzajúceho obdobia vo výške **255,39 €**, povinným prídelením vo výške 1,05 % z objemu hrubých miezd za rok 2015 v celkovej výške 1.752,77 €. Použitie prostriedkov sociálneho fondu v roku 2015 bolo vo výške 1.789,56 € na príspevok zamestnancov na stravovanie a darčekové šeky. Zostatok na sociálnom fonde k 31.12.2015 bol vo výške **218,60 €**.

Obec viedla prostriedky na samostatnom bankovom účte. Obec nemá prijatý vnútorný predpis, ktorý upravuje čerpanie prostriedkov sociálneho fondu.

3. Usporiadania hospodárenia obce za rok 2015

Prebytok hospodárenia obce Letanovce za rozpočtový rok 2015 (bežný a kapitálový rozpočet) je suma + **76.627,10 €**. O jeho usporiadaní vo výške **51.075,92 €**, **po vylúčení** sumy nevyčerpaných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv vo výške 25.551,18 €

a nevyčerpané prostriedky zo ŠR vo výške 197,53 €, rozhodne obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaním záverečného účtu.

S poukázaním na výsledky hospodárenia v predchádzajúcej časti tohto stanoviska odporúčam prebytok vo výške **€ použiť nasledovne:**

- **na tvorbu rezervného fondu vo výške 51.075,92 €.**

Zároveň odporúčam obecnému zastupiteľstvu zostatok finančných operácií vo výške **72.226,12 € znížený o rozdiel fyzických prostriedkov o sumu 9.272,96 €** použiť tiež na:

- **na tvorbu rezervného fondu vo výške 62.953,16 €.**

Po vykonaní analýzy skutočného fyzického stavu finančných prostriedkov k 31.12.2015 na bankových účtoch a v pokladni obce, ktorý bol spolu vo výške **194.352,92 €** a z ktorej sa odpočítavajú finančné prostriedky vo výške **80.323,84 €**, ktoré budú použité v zmysle zákona v ďalšom období (fond prevádzky, opráv a údržba, sociálny fond, rezervný fond, finančná zábezpeka, školská jedáleň, prostriedky ŠR nevyčerpané do 31.12.2015) zostáva suma **114.029,08 €**, **zistujem, že nie je možné realizovať navrhnutý odvod do rezervného fondu z prebytku hospodárenia vo výške 51.075,92 € a prebytkové finančné operácie vo výške 72.226,12 €, spolu vo výške 123.302,04 € ale len vo výške skutočných fyzických prostriedkov vo výške 114.029,08 €, t. z. o 9.272,96 € menej ako je účtovný stav.**

3. Bilancia aktív a pasív

Aktíva a pasíva k 31.12.2015 sú uvedené v prehľadných tabuľkách Záverečného účtu obce.

Pohľadávky obce :

Pohľadávky obce k 31.12.2015 sú vo výške **59.188,94 €**
z titulu:

• daň z nehnuteľnosti.....	1.498,30 €
• daň za psa.....	75,00 €
• miestny poplatok za KO a DSO.....	11.043,99 €
• poskytnuté prevádzkové preddavky.....	358,80 €
• ostatné pohľadávky – dobropisy.....	2.205,93 €
• nájomné.....	12.092,48 €
• vodné, stočné do roku 2009.....	3.732,36 €
• vodné.....	13.117,50 €
• stočné.....	7.693,79 €
• nájomné BD Strelník.....	355,36 €
• vodné Strelník.....	108,01 €
• ostatné pohľadávky nedaňové.....	6.599,60 €
• škoda Strelník.....	307,82 €

b) Závazky obce

Závazky celkom k 31.12.2015 sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi vo výške **884.812,49 €** z titulu:

• úvery v peňažných ústavoch.....	466.439,11 €
• ŠFRB.....	366.785,87 €
• finančná zábezpeka z nájomných bytov	14.200,00 €
• voči SF	218,60 €
• voči štátnemu rozpočtu – prenesený výkon školstvo.....	197,53 €
• dodávateľských faktúr.....	10.425,59 €
• rezerva.....	1.000,00 €
• zamestnanci	15.040,87 €
• zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia + daň	10.123,73 €
• ostatné záväzky.....	381,19 €

4. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Celková výška záväzkov obce k 31.12.2015 **z titulu posúdenia dlhu je v súlade** s ustanovením § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V roku 2015 bol obci poskytnutý úver vo výške 106.331,70 na úhradu kapitálových výdavkov z predchádzajúceho rozpočtového roka v súvislosti z rekonštrukciou MK.

K 31.12.2015 bola **celková výška dlhu obce** – z návratných zdrojov financovania (okrem úverov zo ŠFRB) z predchádzajúcich bankových úverov **466.439,11 € a ročné splátky, vrátane úrokov boli vo výške 42.709,43 €.**

Rozhodujúce ukazovatele pre posúdenie dlhu obce: bežné príjmy obce predchádzajúceho rozpočtového obdobia t. z. za rok 2014, ktoré má obec vykázané vo výške 1 091.165,30 €:

- **limit pre celkový dlh obce** - 60% bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového obdobia roka 2014 – **654.699,18 €**,
- **limit pre ročné splátky, vrátane úrokov** - 25% bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového obdobia roka 2014 – **272.791,32 €.**
- **limit pri prekročení ktorého je potrebné orgánmi obce prijať opatrenia a splniť oznamovaciu povinnosť voči MF SR** - 50% bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového obdobia roka 2014 – **545.582,65 €**,
- **limit pri prekročení ktorého je potrebné orgánmi obce prijať opatrenia na zníženie dlhu a splniť oznamovaciu povinnosť voči MF SR** - 58% bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového obdobia roka 2014 - **632.875,87 €.**

Poukazujem na skutočnosť, že bežné príjmy boli tvorené aj príjmami zo ŠR na dávky v hmotnej núdzi, čo tvorí podstatnú časť bežných príjmov obce, pričom tieto prostriedky sú účelovo určené a nemôže sa z nich splácať dlh obce. Na základe uvedeného konštatujem vysokú mieru zadĺženosti obce.

Zároveň poukazujem na skutočnosť, že z úveru vo výške 279.000,00 € k 31.12.2015 sa nespláca istina a platia sa len úroky, ktoré ročne predstavujú sumu 6 955,27 €. Odporúčam orgánom obce prijať opatrenia na začatie splácania uvedeného úveru.

V tejto súvislosti odporúčam orgánom obce prehodnotiť úver v Príma banke s výškou úrokovej sadzby 7,9 % a to znížením úrokovej sadzby alebo prednostným jednorázovým splatením zostatku úveru podľa finančných možností obce.

5. Poskytnutie dotácií z rozpočtu obce

Z rozpočtu obce boli v roku 2015 poskytnuté dotácie v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a VZN č. 2/2015, vrátane Dodatku č. 1 a VZN č. 3/2015 pre:

- Telovýchovná jednota Družstevník Letanovce..... 2.300,00 €
- Športový klub Breznovica Letanovce..... 11.005,00 €
- Slovenský zväz chovateľov, ZO Letanovce..... 350,00 €
- ZŠ Komenského Smižany na záujmovú činnosť detí 611,46 €
- ŠKD pri ZŠ J. Sklenára v Letanovciach na orig. kompetencie..... 9.501,00 €

K poskytnutým dotáciám pre TJ Družstevník Letanovce a ŠK Breznovica Letanovce sa neviem objektívne vyjadriť s poukázaním na neukončenú finančnú kontrolu na tomto úseku, v rámci ktorej boli predbežne zistené rozdiely medzi schválenými výškami poskytnutej dotácie a sumou skutočne poukázanej dotácie ako aj sumy v uvedenej v predloženej vyúčtovaní, ktoré nebolo zo strany zodpovedného zamestnanca odsúhlasené. Dotácie u ostatných príjemcov boli zúčtované v plnej výške v termíne do 31.12.2015 v súlade s uzatvorenými zmluvami o poskytnutí dotácií z rozpočtu obce.

6. Plnenie programového rozpočtu

Vyhodnotenie programového rozpočtu bude dopracované zo strany zodpovedného zamestnanca a bude tvoriť prílohu schvaľovaného Záverečného účtu obce Letanovce za rok 2015. Predmetom tohto stanoviska nie je hodnotenie programového rozpočtu obce na rok 2015.

C. ZÁVER

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami §16 odst.5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy s výnimkou tých náležitostí, ktoré sa týkajú:

- hospodárenia príspevkových organizácií, nakoľko obec nemá zriadenú PO,
- prehľad o poskytnutých zárukách – obec v priebehu rozpočtového roka 2015 neposkytla záruky,

- nákladov a výnosov podnikateľskej činnosti pretože obec nevykonáva podnikateľskú činnosť,

Návrh záverečného účtu bol zverejnený pred jeho prerokovaním a schvaľovaním v Obecnom zastupiteľstve na úradnej tabuli v obci a to v čase od 8.6.2016 a bude do 28.6.2016, čím bude splnená povinnosť obce vyplývajúca s §9, ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16, ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Počas jeho zverejnenia do doby spracovania tohto stanoviska nebol zaevidovaný podnet, alebo pripomienka poslancov ani občanov k Návrhu záverečného účtu. Počas zverejnenia bol Návrh Záverečného účtu za rok 2015 upravený a doplnený.

Riadna účtovná zvierka a hospodárenie obce v čase spracovania tohto stanoviska nebola v zmysle §9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení a §16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy overená audítorom. Výrok audítora a správa audítora pre poslancov bude po jej predložení audítorom predmetom samostatného prerokovania na zasadnutí OZ.

V zmysle §16, ods. 10 Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy s poukázaním na obsah tohto stanoviska v jednotlivých častiach a na skutočnosť, že odporúčania na odstránenie nedostatkov zo Stanoviska k Návrhu Záverečného účtu obce Letanovce za rok 2014 neboli realizované

odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Letanovciach

schváliť

Záverečný účet Obce za rok 2015 s nasledovnými výhradami :

1. Neviedla sa evidencia rozpočtových opatrení, ktorými bol upravovaný rozpočet obce v priebehu roka 2015.
2. Zistený rozdiel medzi účtovným stavom a fyzickým stavom peňažných prostriedkov k 31.12.2015 o 9.272,96 €.
3. Bližšie nešpecifikované viaceré pohľadávky, ktoré v tomto čase nie je možné z dostupnej dokumentácie špecifikovať.
4. Predbežne zistené rozdiely pri poskytnutých dotáciách z rozpočtu obce v roku 2015 v dvoch prípadoch a neoverené vyúčtovanie poskytnutých dotácií zodpovedným zamestnancom obce.
5. Neboli realizované odporúčania zo Stanoviska hlavného kontrolóra k Návrhu Záverečného účtu obce Letanovce za rok 2014.
6. Nesprávne účtované jednotlivé položky – na služby.

V Poprade 26.6.2016

Danuša Beláková
hlavná kontrolórka

